DOI:10.35774/app2026.02.197
УДК 43.983

Юлія Муравська,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності
юридичного факультету, Західноукраїнський національний університет.
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-9695-1075

Олена Білосевич,
здобувач ступеня бакалавра, юридичний факультет, Західноукраїнський національний університет

Валерія Чічур,
здобувач ступеня бакалавра, юридичний факультет, Західноукраїнський національний університет

ВИКОРИСТАННЯ ДЖЕРЕЛ OSINT У РОЗСЛІДУВАННІ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

У статті досліджується використання технологій відкритої розвідки (OSINT) у процесі виявлення та розслідування корупційних правопорушень в умовах цифровізації суспільства. Визначено сутність OSINT як систематичного процесу збору, обробки, аналізу та верифікації даних із відкритих джерел, до яких належать інтернет-ресурси, соціальні мережі, засоби масової інформації, державні реєстри та аналітичні бази даних.

У дослідженні використано загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема аналіз і синтез наукових джерел, порівняльно-правовий метод, а також системний підхід до вивчення застосування OSINT у правоохоронній діяльності. Крім того, застосовано методи контент-аналізу, мережевого та фінансового аналізу для виявлення взаємозв'язків між суб'єктами та оцінки ефективності використання відкритих джерел інформації у розслідуваннях.

У роботі проаналізовано сучасні підходи до використання відкритих джерел інформації у правоохоронній діяльності та встановлено, що їх застосування сприяє підвищенню ефективності розслідувань, дозволяє виявляти приховані зв'язки між суб'єктами, встановлювати факти незаконного збагачення, конфлікту інтересів і складні корупційні схеми.

Визначено правові засади застосування OSINT у кримінальному провадженні та наголошено на необхідності дотримання вимог законності, допустимості та достовірності доказів. Підкреслено значення міжнародних стандартів, зокрема Протоколу Берклі, для забезпечення якості та надійності цифрових доказів. Водночас окреслено основні проблеми використання OSINT, серед яких ризик отримання недостовірної інформації, недостатня стандартизація методів, технічні труднощі обробки великих масивів даних, а також недосконалість нормативно-правового регулювання та недостатній рівень підготовки фахівців.

Зроблено висновок, що OSINT є ефективним інструментом у боротьбі з корупцією, який забезпечує оперативність отримання інформації та розширює аналітичні можливості розслідувань. Визначено перспективи подальшого розвитку, зокрема інтеграцію сучасних технологій, удосконалення правового регулювання, стандартизацію процедур і розвиток міжнародної співпраці. Обґрунтовано необхідність комплексного поєднання OSINT із традиційними криміналістичними методами для підвищення результативності антикорупційної діяльності.

***Ключові слова**: OSINT, відкриті джерела інформації, корупційні правопорушення, розслідування, цифровізація, аналіз даних, правоохоронна діяльність, державні реєстри, соціальні мережі, фінансовий аналіз, верифікація інформації.*

Muravska Y., Bilosevych O., Chichur V.

The use of OSINT sources in the investigation of corruption offences

The relevance of this topic is explained by the fact that digital transformation has significantly changed the modern information environment. At present, vast amounts of data are openly accessible, which directly affects the possibilities for detecting and investigating corruption. In this context, Open Source Intelligence (OSINT) can be considered as a practical tool that allows investigators to work systematically with publicly available information.

The study employs general scientific and specialized methods, including analysis and synthesis of academic sources, the comparative legal method, and a systematic approach to examining the use of OSINT in law enforcement activities. In addition, methods such as content analysis, network analysis, and financial analysis are applied to identify relationships between entities and to assess the effectiveness of using open-source information in investigations.

Corruption remains one of the most difficult phenomena to identify, as it is often concealed through intermediaries, complex corporate structures, and cross-border schemes. Traditional investigative approaches are not always effective in dealing with such mechanisms. Therefore, the integration of OSINT into law enforcement practice is important, as it expands the ability to collect, verify, and analyze data that is formally open but requires proper interpretation and connection.

The purpose of this study is to assess the effectiveness of OSINT in the investigation of corruption-related cases. This involves examining the methods used to gather and process open-source information, identifying their limitations, and considering possible directions for improving the application of OSINT within a clear legal framework.

From a methodological perspective, the research is based on a combination of approaches, including analysis and comparison of academic sources, examination of legal regulations, as well as elements of content analysis, network analysis, and financial investigation techniques. The study aims to evaluate both the practical applicability of OSINT and its compliance with existing legal standards and international practices.

The findings suggest that OSINT, when applied in conjunction with traditional investigative methods, has significant potential in countering corruption. However, its effective use depends on several factors, such as the development of clearer legal regulations, the establishment of standardized procedures, improvement of professional training, and enhanced cooperation between different jurisdictions. These conditions require purposeful and consistent implementation.

Keywords*: OSINT, open source information, corruption offenses, investigation, digitalization, data analysis, law enforcement activity, state registers, social networks, financial analysis, information verification.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах цифровізації суспільства значно зростає роль відкритих джерел інформації у процесах виявлення та розслідування правопорушень, зокрема корупційних. Використання технологій OSINT (Open Source Intelligence) стає одним із ключових інструментів як для правоохоронних органів, так і для журналістів-розслідувачів та громадських організацій. Корупційні правопорушення характеризуються високим рівнем латентності, складними схемами приховування та транснаціональним характером, що ускладнює їх виявлення традиційними методами. У цьому контексті застосування OSINT дозволяє отримувати, аналізувати та верифікувати дані з відкритих джерел, що сприяє підвищенню ефективності антикорупційної діяльності. Водночас існує потреба у систематизації підходів до використання OSINT у розслідуваннях, визначенні його можливостей та обмежень, а також розробці методичних рекомендацій для практичного застосування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній науковій літературі питання використання OSINT у боротьбі з корупцією досліджується дедалі активніше. Основна увага приділяється потенціалу відкритих джерел інформації для виявлення корупційних правопорушень, методам їх застосування та обмеженням у правовому і технічному плані. Дослідники наголошують, що «OSINT дозволяє значно розширити обсяг доступної інформації, проте вимагає чіткої методології збору та перевірки даних, а також відповідності кримінальному процесуальному законодавству» [1; 2].

Проблеми, на які вказують сучасні дослідження, включають питання достовірності даних, недостатню стандартизацію методів збору та обробки інформації, а також обмеження у правовому регулюванні. О. Дуфенюк та Одерій з Кожевніковим підкреслюють, що «…інформація з відкритих джерел може бути неповною або свідомо недостовірною, а її використання в суді потребує дотримання процесуальних норм» [1]. Щербань відзначає, що «…відсутність чітких правил застосування OSINT у антикорупційних розслідуваннях створює ризики для допустимості доказів та порушення прав громадян» [3].

Міжнародні стандарти та досвід, наприклад, Протокол Берклі, демонструють ефективність систематизованого підходу до збору та аналізу відкритих цифрових даних, однак їх адаптація до національної практики, зокрема в Україні, залишається частково нерозв'язаною проблемою [4]. Ланде зазначає, що «ви-

  ISSN 2524-0129 (Print) / ISSN (2664-5718) (Online). Актуальні проблеми правознавства. 2 (46)/2026

користання сучасних аналітичних інструментів, таких як штучний інтелект і великі дані, значно підвищує ефективність OSINT-аналізу, проте в правоохоронній практиці ці технології впроваджені лише частково» [5].

Невирішені питання включають недостатню підготовку кадрів, які здатні оцінювати релевантність даних і їхню допустимість у суді, а також відсутність комплексного поєднання OSINT із традиційними криміналістичними методами. Крім того, обмеження, пов'язані із захистом персональних даних та дотриманням прав людини, потребують додаткового нормативного врегулювання.

Аналіз останніх звітів органів прокуратури України свідчить, що «використання відкритих джерел інформації у боротьбі з корупцією ще не стало системним елементом розслідувань, хоча потенціал OSINT для виявлення складних корупційних схем значний» [6]. Подальші дослідження мають зосередитися на розробці методичних рекомендацій, стандартизації процедур, впровадженні сучасних технологій аналізу даних і вдосконаленні нормативно-правового регулювання, що дозволить підвищити ефективність антикорупційної діяльності в Україні та інтегрувати міжнародний досвід.

Метою статті є дослідження використання відкритих джерел інформації (OSINT) у виявленні та розслідуванні корупційних правопорушень, аналіз сучасних методів збору та обробки даних, а також виявлення проблем і обмежень у їх застосуванні. Стаття також спрямована на визначення перспектив удосконалення методології та нормативно-правового регулювання для підвищення ефективності антикорупційних розслідувань**.**

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах цифровізації суспільства суттєво зростає роль інформації як ключового ресурсу правоохоронної діяльності. Одним із найбільш ефективних інструментів отримання та аналізу інформації є OSINT (Open Source Intelligence) – розвідка на основі відкритих джерел. Використання OSINT набуває особливої актуальності у процесі розслідування кримінальних правопорушень, зокрема корупційних, оскільки дозволяє «оперативно отримувати значні обсяги даних без порушення законодавства» [2].

Сутність OSINT полягає у систематичному пошуку, зборі, обробці та аналізі інформації, що знаходиться у відкритому доступі, з метою її подальшого використання у правоохоронній або аналітичній діяльності. «Відкриті джерела включають будь-які ресурси, доступ до яких не обмежений спеціальними дозволами або рівнями секретності. До них належать Інтернет-ресурси, засоби масової інформації, офіційні державні реєстри, соціальні мережі, наукові публікації, статистичні бази даних тощо» [7]. Важливою характеристикою OSINT є легальність отримання інформації, що забезпечує можливість її подальшого використання у кримінальному провадженні як доказової або орієнтуючої інформації.

З історичної точки зору, OSINT має тривалу еволюцію. Ще до появи цифрових технологій розвідка активно використовувала відкриті джерела, зокрема друковані видання, радіо- та телепередачі. Проте саме «розвиток Інтернету та цифрових технологій спричинив стрімке зростання значущості OSINT, перетворивши його на один із ключових інструментів сучасної розвідки та правоохоронної діяльності» [8]. Сьогодні OSINT інтегрується у діяльність правоохоронних органів як невід'ємна складова аналітичного забезпечення розслідувань.

Види відкритих джерел інформації, що використовуються у межах OSINT, є надзвичайно різноманітними. Насамперед це мережа Інтернет, яка включає вебсайти, форуми, блоги, новинні ресурси та інші онлайн-платформи. Значну роль відіграють соціальні мережі, які дозволяють отримувати інформацію про особу, її соціальні зв'язки, поведінкові особливості та навіть фінансову активність. «Також важливими є державні реєстри, зокрема реєстри юридичних осіб, нерухомості, судових рішень, що забезпечують доступ до офіційної інформації» [1].

Окрему групу становлять електронні бази даних та статистичні ресурси, які містять інформацію про кримінальні правопорушення, економічні показники та інші суспільно значущі дані. Наприклад, «офіційні звіти про кримінальні правопорушення дозволяють аналізувати тенденції злочинності та визначати найбільш поширені види правопорушень» [2]. Такі джерела є важливими для формування загальної картини злочинної діяльності та планування оперативно-розшукових заходів.

Крім того, до відкритих джерел належать мультимедійні матеріали – фото- та відеозаписи, які можуть бути отримані з відкритих платформ або засобів масової інформації. Вони можуть використовуватися для ідентифікації осіб, встановлення обставин події або підтвердження певних фактів. У сучасній практиці правоохоронних органів дедалі частіше застосовуються інструменти аналізу таких матеріалів, що значно підвищує ефективність розслідувань.

Важливою складовою використання OSINT є методи обробки та аналізу інформації. Вони включають контент-аналіз, мережевий аналіз, геолокаційний аналіз, а також використання спеціалізованих програмних засобів для обробки великих масивів даних. Застосування таких методів дозволяє не лише отримувати інформацію, але й «…встановлювати взаємозв'язки між окремими елементами, що має ключове значення у розслідуванні складних кримінальних правопорушень» [5].

Правові засади використання OSINT у правоохоронній діяльності визначаються національним законодавством, зокрема Кримінальним процесуальним кодексом України. Відповідно до його положень, доказами у кримінальному провадженні можуть бути фактичні дані, отримані у встановленому законом порядку. Це означає, що «інформація з відкритих джерел може використовуватися як доказ за умови дотримання вимог щодо її належності, допустимості та достовірності» [9]. Водночас важливо забезпечити належну фіксацію процесу отримання такої інформації, щоб уникнути сумнівів у її автентичності.

Особливе значення мають міжнародні стандарти використання відкритих джерел, зокрема Протокол Берклі. Цей документ містить рекомендації щодо збору, перевірки та використання цифрових доказів, отриманих з відкритих джерел. Він підкреслює необхідність дотримання принципів достовірності, прозорості та відтворюваності інформації, що є ключовими для її використання у судовому процесі [5].

Разом з тим, використання OSINT пов'язане з певними викликами та обмеженнями. До них належать ризики отримання недостовірної або маніпулятивної інформації, складність перевірки її джерел, а також необхідність дотримання вимог законодавства щодо захисту персональних даних. У зв'язку з цим правоохоронні органи повинні забезпечувати високий рівень професійної підготовки працівників, які здійснюють аналіз відкритих джерел.

Значну роль у розвитку OSINT відіграє міжнародний досвід. «У багатьох країнах використання відкритих джерел є невід'ємною частиною діяльності правоохоронних та розвідувальних органів. Вони активно застосовують сучасні технології аналізу даних, включаючи штучний інтелект та машинне навчання, що дозволяє підвищити ефективність обробки інформації» [10]. Такий досвід є корисним для вдосконалення національної практики застосування OSINT.

Отже, OSINT є важливим інструментом сучасної правоохоронної діяльності, який забезпечує ефективне отримання та аналіз інформації з відкритих джерел. Його використання сприяє підвищенню ефективності розслідування кримінальних правопорушень, забезпечує оперативність отримання даних та розширює можливості аналітичної діяльності. Водночас необхідно враховувати правові та етичні аспекти застосування OSINT, що є запорукою його ефективного та законного використання у практиці правоохоронних органів.

У сучасній правоохоронній практиці використання OSINT (Open Source Intelligence) є важливим інструментом у виявленні та розслідуванні корупційних правопорушень. Це зумовлено тим, що значна частина інформації про фінансові операції, майновий стан, зв'язки посадових осіб та їхню діяльність знаходиться у відкритому доступі. Завдяки цьому «правоохоронні органи можуть оперативно отримувати дані, необхідні для документування фактів корупції, без застосування складних процесуальних процедур» [11].

Одним із ключових етапів практичного застосування OSINT є збір інформації. Він передбачає використання різноманітних відкритих джерел, серед яких особливе місце займають державні реєстри. До них належать реєстри юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, реєстри нерухомого майна, декларації посадових осіб, судові реєстри тощо. Аналіз таких джерел дозволяє виявляти невідповідність між офіційними доходами та фактичним майновим станом особи, що є одним із ключових індикаторів корупції [1].

Важливим джерелом інформації є також соціальні мережі, які надають можливість отримати дані про спосіб життя, коло спілкування та неформальні зв'язки підозрюваних осіб. Наприклад, публікації про дорогі покупки, подорожі або участь у заходах можуть свідчити про наявність незадекларованих доходів. Крім того, «аналіз контактів у соціальних мережах дозволяє встановити зв'язки між посадовими особами та представниками бізнесу, що може вказувати на корупційні схеми» [2].

До методів збору інформації в межах OSINT належить також моніторинг засобів масової інформації та спеціалізованих онлайн-платформ. Журналістські розслідування часто містять важливі відомості про корупційні правопорушення, які можуть бути використані правоохоронними органами як орієнтуюча інформація. Крім того, «відкриті бази даних і аналітичні ресурси дозволяють отримувати узагальнену інформацію про економічну діяльність, державні закупівлі та фінансові операції» [12].

Наступним важливим етапом є аналіз отриманої інформації. Він передбачає використання різних аналітичних методів, зокрема контент-аналізу, мережевого аналізу та фінансового аналізу. Контент-аналіз дозволяє систематизувати текстову інформацію, виділяти ключові факти та встановлювати їх значення для

  ISSN 2524-0129 (Print) / ISSN (2664-5718) (Online). Актуальні проблеми правознавства. 2 (46)/2026

розслідування. «Мережевий аналіз застосовується для дослідження зв'язків між особами, організаціями та подіями, що є особливо важливим у розкритті складних корупційних схем» [5].

Фінансовий аналіз є одним із найефективніших методів виявлення корупційних правопорушень. Він передбачає дослідження фінансових потоків, банківських операцій, участі у тендерах та інших економічних процесах. «Поєднання даних з різних відкритих джерел дозволяє встановити факти незаконного збагачення, відмивання коштів або зловживання службовим становищем» [3].

У практиці застосування OSINT важливе значення має використання спеціалізованих інструментів і програмного забезпечення. Вони дозволяють автоматизувати процес збору та обробки інформації, здійснювати пошук за ключовими словами, аналізувати великі обсяги даних і виявляти приховані закономірності. «Сучасні технології, зокрема інструменти аналізу великих даних (Big Data), значно підвищують ефективність роботи правоохоронних органів» [5].

Окрему увагу слід приділити перевірці достовірності інформації. Відкриті джерела можуть містити неповні або недостовірні дані, тому важливо використовувати методи верифікації, такі як перехресна перевірка інформації з різних джерел, аналіз метаданих, встановлення авторства та часу публікації матеріалів. Протокол Берклі підкреслює необхідність забезпечення точності та надійності інформації, що використовується у розслідуванні.

Практичне застосування OSINT у розслідуванні корупційних правопорушень можна проілюструвати на конкретних прикладах. Одним із найбільш поширених є виявлення незадекларованого майна посадових осіб. Наприклад, аналіз декларацій у поєднанні з даними з реєстрів нерухомості та інформацією з соціальних мереж дозволяє встановити факти приховування майна або доходів. Такі дані можуть бути використані для відкриття кримінального провадження або як доказ у суді [1].

Іншим прикладом є розслідування порушень у сфері державних закупівель. Використання відкритих даних про тендери дозволяє виявляти змови між учасниками, завищення цін або інші порушення. «Аналіз зв'язків між компаніями та їхніми власниками може свідчити про наявність корупційних схем, спрямованих на незаконне отримання бюджетних коштів» [13].

Також OSINT активно використовується для виявлення конфлікту інтересів. Наприклад, аналіз інформації про участь посадових осіб у бізнесі або їхні зв'язки з комерційними структурами дозволяє встановити факти прийняття рішень в умовах особистої зацікавленості. Це є важливим доказом у справах про корупційні правопорушення [14].

Важливо зазначити, що результати використання OSINT можуть мати як доказове, так і орієнтуюче значення. У багатьох випадках інформація з відкритих джерел використовується для формування версій розслідування, визначення напрямків подальших слідчих дій та збору доказів у встановленому законом порядку. Таким чином, OSINT є важливим елементом комплексного підходу до розслідування корупційних правопорушень.

Отже, практичне застосування джерел OSINT у виявленні та розслідуванні корупційних правопорушень включає широкий спектр методів збору та аналізу інформації, використання сучасних технологій і спеціалізованих інструментів. Воно дозволяє підвищити ефективність правоохоронної діяльності, забезпечити оперативність отримання даних та виявляти складні корупційні схеми. Водночас важливим є дотримання вимог законодавства та забезпечення достовірності інформації, що використовується у кримінальному провадженні.

Проблеми та перспективи використання OSINT у боротьбі з корупцією мають як технічний, так і правовий вимір. Однією з основних проблем є питання достовірності та перевірки інформації, отриманої з відкритих джерел. OSINT передбачає збір даних із соціальних мереж, сайтів державних і комерційних структур, медіа, форумів, блогів та інших відкритих ресурсів, які можуть містити неповну або недостовірну інформацію. В умовах широкого використання Інтернету та цифрових технологій обсяг даних, які можна отримати з відкритих джерел, постійно зростає, що підвищує ризики отримання помилкових даних або свідомо недостовірної інформації. Наприклад, в соціальних мережах користувачі часто публікують неперевірені факти або навмисно вводять в оману щодо свого соціального статусу чи фінансового становища, що може створити викривлену картину діяльності посадових осіб. Через це правоохоронні органи повинні застосовувати комплексні методи перевірки даних, включаючи перехресну верифікацію з кількома незалежними джерелами, аналіз історії публікацій, перевірку офіційних державних реєстрів та аналітичних баз даних [1; 2].

Ще однією проблемою є правове регулювання використання OSINT у кримінальних розслідуваннях. Згідно з Кримінальним процесуальним кодексом України, будь-яка інформація, яка використовується

як доказ у суді, повинна бути отримана законним шляхом і відповідати вимогам допустимості доказів. Це означає, що навіть інформація з відкритих джерел може бути визнана недопустимою, якщо її збір або обробка порушує права суб'єктів, наприклад, конфіденційність персональних даних або законодавчо встановлені обмеження щодо доступу до певних баз даних. Незважаючи на те, що OSINT передбачає відкритий доступ до інформації, її використання повинно супроводжуватися дотриманням процесуальних норм, щоб уникнути порушення прав осіб та ризику відхилення доказів у суді. Особливо це стосується використання інформації про фінансові операції, майновий стан, лобістську діяльність та інші чутливі дані, які можуть вплинути на результати розслідування або мати наслідки для державної безпеки [3; 4].

Окремою проблемою є недостатня підготовка персоналу правоохоронних органів щодо роботи з OSINT. Робота з відкритими джерелами вимагає спеціальних знань, навичок і досвіду, адже слідчий або аналітик повинен не лише вміти збирати дані, але й оцінювати їхню достовірність, аналізувати взаємозв'язки, створювати аналітичні моделі та забезпечувати процесуальну законність отриманих матеріалів. Недостатній рівень підготовки може призвести до неправильного тлумачення даних, хибних висновків і, як наслідок, до порушення права на справедливий суд або до відхилення доказів у судовому процесі.

Незважаючи на ці проблеми, OSINT має значні перспективи розвитку у боротьбі з корупцією. По-перше, розширення джерел інформації, включаючи державні та міжнародні бази даних, електронні закупівлі, фінансові платформи та блокчейн-транзакції, підвищить ефективність і точність розслідувань. Наприклад, автоматизований аналіз електронних декларацій посадових осіб та публічних фінансових звітів може допомогти виявляти аномалії або непрозорі фінансові операції, що є ознаками корупційних правопорушень.

По-друге, міжнародний досвід використання OSINT показує, що інтеграція інструментів відкритої розвідки з традиційними методами слідства сприяє виявленню складних корупційних схем і взаємозв'язків між посадовими особами та комерційними структурами. Наприклад, «дослідження міжнародних практик демонструє ефективність використання OSINT для відстеження міжнародних фінансових потоків, ланцюгів власності та контактів між компаніями та державними органами, що значно підвищує ефективність розслідувань у сфері боротьби з корупцією» [15].

Особливе значення має розвиток технологій аналізу даних і автоматизації процесів збору інформації. Використання сучасних цифрових платформ, алгоритмів штучного інтелекту та інструментів візуалізації даних дозволяє обробляти великі обсяги інформації, виділяти ключові взаємозв'язки, прогнозувати ризики та оцінювати ефективність антикорупційних заходів. Крім того, «поєднання OSINT із традиційними криміналістичними методами, такими як перевірка документів, опитування свідків та експертні оцінки, забезпечує комплексний підхід до розслідування і підвищує ймовірність успішного притягнення до відповідальності винних осіб» [16].

Іншою перспективою є міжнародна співпраця. В умовах глобалізації корупційні схеми часто охоплюють декілька держав, що вимагає обміну даними та координації між правоохоронними органами різних країн. «Використання OSINT у міжнародних проектах дозволяє швидко ідентифікувати ризики, встановлювати ланцюги власності, аналізувати фінансові операції та виявляти міжнародні корупційні мережі, що значно підвищує ефективність боротьби з корупцією на глобальному рівні» [10].

Таким чином, проблеми використання OSINT полягають у питаннях достовірності інформації, правового регулювання, технічної складності обробки великих обсягів даних та недостатньої підготовки персоналу. Водночас перспективи пов'язані з інтеграцією сучасних технологій, розширенням джерел інформації, удосконаленням нормативно-правової бази, міжнародною співпрацею та комплексним використанням аналітичних методів. Подальший розвиток методик і технологій OSINT дозволить ефективно виявляти та розслідувати корупційні правопорушення, підвищувати прозорість державних органів і забезпечувати належну правову оцінку отриманої інформації, що в перспективі зробить його невід'ємною частиною сучасних антикорупційних стратегій.

Висновки і перспективи подальших наукових досліджень. Використання OSINT у розслідуванні корупційних правопорушень демонструє високу ефективність і актуальність у сучасній правоохоронній практиці. OSINT дозволяє оперативно отримувати значні обсяги інформації з відкритих джерел, таких як державні реєстри, соціальні мережі, засоби масової інформації та аналітичні платформи, що дає змогу встановлювати факти незаконного збагачення, прихованих активів, конфлікту інтересів та інших проявів корупційної діяльності.

Особливу значущість має аналіз отриманих даних за допомогою контент-аналізу, мережевого аналізу та фінансового аналізу, що дозволяє виявляти приховані взаємозв'язки, оцінювати ризики та формува-

  ISSN 2524-0129 (Print) / ISSN (2664-5718) (Online). Актуальні проблеми правознавства. 2 (46)/2026

ти обґрунтовані версії розслідування. Проте використання OSINT має певні обмеження, серед яких ризик отримання недостовірної інформації, необхідність перевірки джерел, дотримання конфіденційності та законності збору даних, що вимагає високого рівня професійної підготовки працівників.

Перспективи розвитку OSINT у боротьбі з корупцією пов'язані з інтеграцією сучасних технологій, таких як штучний інтелект, машинне навчання та аналітика великих даних, що дозволить автоматизувати процес збору й обробки інформації та підвищити ефективність аналізу. Очікується розширення джерел, зокрема використання даних блокчейн-транзакцій, електронних аукціонів і міжнародних баз даних, що підвищить комплексність інформаційного забезпечення розслідувань.

Важливим є міжнародний досвід і співпраця з іноземними правоохоронними органами, що сприяє обміну методиками, інструментами та перевіреними джерелами інформації. Подальший розвиток нормативно-правової бази щодо застосування OSINT дозволить чітко регламентувати порядок збору та використання відкритої інформації, що підвищить її юридичну силу та захист прав громадян.

Загалом, OSINT виступає потужним інструментом підвищення ефективності розслідувань корупційних правопорушень, сприяє прозорості діяльності посадових осіб та забезпечує нові можливості для аналітичного супроводу кримінальних проваджень. Подальший розвиток технологій і методик дозволить повністю реалізувати його потенціал у протидії корупції.

Список використаних джерел

1. Дуфенюк О. Використання відкритих джерел цифрової інформації під час розслідування злочинів. *Інформація та документ у сучасному науковому дискурсі: матеріали VII Всеукраїнської дистанційної науково-практичної конференції. (Івано-Франківськ, 20 травня 2022 р.).* Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2022. С. 36–41.
2. Одерій О. В., Кожевніков О. Отримання криміналістично значущої інформації шляхом аналізу відкритих інтернет-джерел. *Правовий часопис Донбасу.* 2020. № 4 (73) 2020. С. 144–155. DOI: https://doi.org/10.32366/2523-4269-2020-73-4-144-155.
3. Щербань В. Д. Система гарантій функціонування OSINT у сфері антикорупційної діяльності в правоохоронних органах. *Часопис Київського університету права.* 2019. №4. С. 137–141.
4. Протокол Берклі з ведення розслідувань з використанням відкритих цифрових даних. Практичний посібник щодо ефективного використання цифрової інформації у відкритому доступі для розслідування порушень міжнародного кримінального права з прав людини та гуманітарного права (перекл. з англ.). Вид. офіц. Нью-Йорк, Женева, 2020. 119 с.
5. Ланде Д. В. OSINT у кібербезпеці: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Інжинірінг», 2024. 552 с.
6. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення по державі за листопад 2022 року. URL: https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareyestrovani-kriminalni-pravoporushennya-ta-rezultati-yihdosudovogo-rozsliduvannya-2 (дата звернення: 05.05.2026).
7. Ржевська Н.Ф. Розвідка відкритих джерел (OPENSOURCE INTELLIGENCE) Ржевська Н. Ф., Кожушко О. О. Розвідка відкритих джерел. URL: http://ena. lp.edu.ua/bitstream/ ntb/19232/1/53–Rzhevska-257-261.pdf (дата звернення: 05.05.2026).
8. Ludo Block. The long history of OSINT. *Journal of intelligence history.* 2024. Vol. 23, № 2. С. 95–109. URL: https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/16161262.2023.2224091?needAccess=true. DOI: https://doi.org/10.1080/16161262.2023.2224091 (дата звернення: 04.05.2026).
9. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квітня 2012 р. No 4651-VI (із змін.). БД «Законодавство України». ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text (дата звернення: 05.05.2026).
10. Серватовський А. В., Онищенко Ю.М., Макаренко П.В. Міжнародний досвід використання OSINT. *Актуальні питання протидії кіберзлочинності та торгівлі людьми: збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (23 листоп. 2018 р., м. Харків) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ; Координатор проектів ОБСЄ в Україні.* Харків : ХНУВС, 2018. С. 379–382.
11. Торбас О. О. OSINT при розслідуванні кримінальних правопорушень: підручник. Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 180 с.
12. Галузь OSINT в суспільній та державній діяльності / Institute of Post-Information Society. 2023. 140 с. URL: https://kr-labs.com.ua/books/galuz-osint-v-suspilnii-ta-derzhavnii-diialnosti-10032023.pdf (дата звернення: 07.05.2026).

13. Зоренко Д. С., Кульчицька Л. О., Лех Р. В., Червяков О. І. Використання інструментів та методів OSINT для отримання пошукової інформації: практичний порадник. 5-те вид., переробл. та доповн. Харків: Видавець О. А. Мірошниченко, 2024. 80 с.
14. Яровий Т. С. OSINT, як перспективний інструмент контролю за лобістською діяльністю в контексті державної безпеки. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління.* 2019. № 4(6). С. 201–208. DOI: https://doi.org/10.32689/2617-9660-2019-4-6-201-208.
15. Cameron Colquhoun. A Brief History of Open Source Intelligence. Bellingcat. July 14, 2016. URL: https://www.bellingcat.com/resources/articles/2016/07/14/a-brief-history-of-open-source-intelligence/ (дата звернення: 07.05.2026).
16. Використання електронних доказів під час досудового розслідування злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку (Протокол Берклі) : науково-практичний порадник / Л. В. Гаврилюк, І. В. Басиста, Д. С. Афонін, А. В. Шевчишен та ін. ; за заг. ред. М. С. Цуцкірідзе. Київ : ДНДІ МВС України; Вид-во «Політехніка», 2024. 196 с.

References

1. Dufeniuk, O. (2022). Vykorystannia vidkrytykh dzherel tsyfrovoi informatsii pid chas rozsliduvannia zlochyniv [Use of open sources of digital information in crime investigation] [in Ukrainian]. In *Informatsiia ta dokument u suchasnomu naukovomu dyskursi: Materialy VII Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii - Information and Documents in Contemporary Academic Discourse: Proceedings of the 7th All-Ukrainian Remote Academic and Practical Conference. (Ivano-Frankivsk, 20 May 2022)*. Ivano-Frankivsk: IFNTUOG, 36-41 [in Ukrainian].
2. Oderii, O. V., & Kozhevnikov, O. A. (2020). Otrymannia kryminalistychno znachushchoi informatsii shliakhom analizu vidkrytykh internet-dzherel [Obtaining forensically significant information through analysis of open Internet sources] [in Ukrainian]. *Pravovyi chasopys Donbasu - Donbas Law Journal*, *4(73),* 144–155. DOI: https://doi.org/10.32366/2523-4269-2020-73-4-144-155 [in Ukrainian].
3. Shcherban, V. D. (2019). Systema harantii funktsionuvannia OSINT u sferi antykoruptsiinoi diialnosti v pravookhoronnykh orhanakh [System of guarantees for OSINT functioning in anti-corruption activities of law enforcement agencies] [in Ukrainian]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava - Journal of the Kyiv University of Law, 4,* 137-141.
4. *Protokol Berkli z vedennia rozsliduvan z vykorystanniam vidkrytykh tsyfrovykh danykh. Praktychnyi posibnyk shchodo efektyvnoho vykorystannia tsyfrovoi informatsii u vidkrytomu dostupi dlia rozsliduvannia porushen mizhnarodnoho kryminalnoho prava z prav liudyny ta humanitarnoho prava (perekl. z anhl.)* [*Berkeley protocol on digital open source investigations: A practical guide on the effective use of digital open source information in investigating violations of international criminal, human rights and humanitarian law]*. Vyd. ofits. Niu-York, Zheneva [in Ukrainian].
5. Lande, D. V. (2024). OSINT u kiberbezpetsi [OSINT in cybersecurity]. Kyiv: Engineering LLC. [in Ukrainian].
6. Office of the Prosecutor General of Ukraine (2022). *Yedynyi zvit pro kryminalni pravoporushennia za lystopad 2022 roku [Unified report on criminal offenses for November 2022]* [in Ukrainian]. Retrieved from https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareyestrovani-kriminalni-pravoporushennya-ta-rezultati-yihdosudovogo-rozsliduvannya-2 [in Ukrainian].
7. Rzhevska, N. F., & Kozhushko, O. O. (n.d.). *Rozvidka vidkrytykh dzherel [Open source intelligence]*. Retrieved from http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/19232/1/53–Rzhevska-257-261.pdf [in Ukrainian].
8. Block, L. (2024). The long history of OSINT. *Journal of Intelligence History*, *23(2),* 95–109. DOI: https://doi.org/10.1080/16161262.2023.2224091 [in English].
9. Verkhovna Rada of Ukraine. (2012). *Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy № 4651-VI [Criminal Procedure Code of Ukraine]*. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17 [in Ukrainian].
10. Servatovskyi, A. V., Onyshchenko, Y. M., & Makarenko, P. V. (2018). Mizhnarodnyi dosvid vykorystannia OSINT [International experience of OSINT use] [in Ukrainian]. *Aktualni pytannia protydii kiberzlochynnosti ta torhivli liudmy: Materialy naukovo-praktychnoi konferentsii (23 Lustonada 2018 roku, Harkiv) - Current issues of combating cybercrime and human trafficking: collection of materials of the All-Ukrainian Scientific-Practical Conference (November 23, 2018, Kharkiv)*. Kharkiv: KhNUVS, 379-382 [in Ukrainian].

  ISSN 2524-0129 (Print) / ISSN (2664-5718) (Online). Актуальні проблеми правознавства. 2 (46)/2026

11. Torbas, O. O. (2024). *OSINT pry rozsliduvanni kryminalnykh pravoporushen [OSINT in criminal investigations*]. Odesa: Yurydyka [in Ukrainian].
12. Institute of Post-Information Society. (2023). *Haluz OSINT v suspilnii ta derzhavnii diialnosti [The OSINT field in social and public administration] [in Ukrainian]*. Retrieved from https://kr-labs.com.ua/books/galuz-osint-v-suspilnii-ta-derzhavnii-diialnosti-10032023.pdf [in Ukrainian].
13. Zorenko, D. S., Kulchytska, L. O., Lekh, R. V., & Cherviakov, O. I. (2024). Vykorystannia instrumentiv ta metodiv OSINT dlia otrymannia poshukovoi informatsii [Use of OSINT tools and methods for information retrieval] (5th ed.). Kharkiv: O. A. Miroshnychenko [in Ukrainian].
14. Yarovyi, T. S. (2019). OSINT yak perspektyvnyi instrument kontroliu za lobistskoiu diialnistiu v konteksti derzhavnoi bezpeky [OSINT as a promising tool for monitoring lobbying activities in the context of state security] [in Ukrainian]. *Ekspert: paradyhmy yurydychnykh nauk i derzhavnoho upravlinnia - Expert: Paradigms of legal sciences and public administration*, *4(6),* 201–208. DOI: https://doi.org/10.32689/2617-9660-2019-4-6-201-208.
15. Colquhoun, C. (2016, July 14). *A brief history of open source intelligence. Bellingcat*. Retrieved from https://www.bellingcat.com/resources/articles/2016/07/14/a-brief-history-of-open-source-intelligence/ [in English].
16. Havryliuk, L. V., Basysta, I. V., Afonin, D. S., Shevchyshen, A. V., et al. (2024). *Vykorystannia elektronnykh dokaziv pid chas dosudovoho rozsliduvannia zlochyniv proty myru, bezpeky liudstva ta mizhnarodnoho pravoporiadku (Berkeley Protocol)* [Use of electronic evidence in pre-trial investigation of crimes against peace, security of humanity and international legal order]. Kyiv: State Research Institute of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine; Polytechnic [in Ukrainian].

Стаття надійшла 20.05.2026
Стаття прийнята до друку 24.06.2026
Опубліковано 31.08.2026

